

Kasvua ja kehittämistä askel kerrallaan – uusi menetelmä pk-yritysten tueksi

26.6.2026

Miten pk-yritykset voivat edetä kehittämisessä seuraaviin askeliin ja viedä kehittämistyötä järjestelmällisesti kohti e-bio-liiketoimintaa? eRural Resilience-hankkeessa kehitetty menetelmä tarjoaa selkeän ja käytännönläheisen tavan tunnistaa kehitystarpeita, priorisoida toimenpiteitä ja tukea yrityksiä etenemään kehittämistyössään.

Maaseudun yritykset tarvitsevat konkreettista tukea kasvuun

Maaseutualueilla toimivat pk-yritykset kohtaavat usein samankaltaisia haasteita: rajalliset markkinat, pitkät etäisyydet, resurssipula sekä osaamisen ja verkostojen puute. Samalla biopohjaiset tuotteet ja digitalisaatio avaavat uusia mahdollisuuksia, mutta niiden hyödyntäminen edellyttää selkeää suuntaa kehittämistyölle. “E-bio-liiketoiminnalla” tarkoitetaankin tässä tapauksessa digitalisaation hyödyntämistä biopohjaisten tuotteiden, kuten elintarvikkeiden, kehittämisessä ja markkinoinnissa.

Usein haasteena ei ole ideoiden puute, vaan se, miten olemassa olevia kehityssuuntia viedään eteenpäin hallitusti ja vaiheittain. Tätä haastetta varten eRural Resilience-hankkeessa kehitetty menetelmä tarjoaa käytännönläheisen tavan jäsentää kehittämistyötä ja tunnistaa seuraavat askeleet.

Ratkaisuna e-bio-liiketoiminnan kehittämisen menetelmä

eRural Resilience -hankkeessa kehitetty e-bio-liiketoiminnan kehittämisen menetelmä tarjoaa selkeän toimintatavan pk-yritysten kehittämistyön jäsentämiseen ja vaiheittaiseen etenemiseen.

Menetelmän ytimessä on pk-yrityksen ja yrityskehittäjän (Business Support Organization, BSO) välinen yhteistyö. Kehittäminen perustuu jatkuvaan vuoropuheluun: yritys tuo esiin omat tarpeensa ja tavoitteensa, ja yrityskehittäjä auttaa jäsentämään niitä ja löytämään sopivat etenemispolut.

Prosessi etenee vaiheittain. Aluksi yrityksen tilannetta tarkastellaan yhdessä arvioinnin (assessment) avulla, mikä auttaa hahmottamaan lähtökohdat ja kehityssuunnan. Arvioinnin tulokset havainnollistetaan visuaalisesti e-bio-liiketoiminnan kehittämispyörän (e-bio-business wheel) avulla, mikä tekee yrityksen tilanteesta ja kehityskohteista helposti ymmärrettäviä.

Tämän jälkeen keskeiset kehitystarpeet tunnistetaan yhdessä. Ne voivat liittyä esimerkiksi liiketoimintaan ja johtamiseen, digitaalisiin valmiuksiin, bioresurssien hyödyntämiseen sekä verkostoihin ja yhteistyöhön.

Seuraavaksi laaditaan yritykselle konkreettinen kehityspolku (roadmap), jossa määritellään tärkeimmät toimenpiteet ja niiden aikataulu.

Tarvittaessa mukaan tuodaan asiantuntijaverkostoja, jotka tukevat kehittämistyötä yrityksen tarpeiden mukaan.

Kokemuksia pilotoinnista

Menetelmää on pilotoitu useissa Itämeren alueen maissa: Suomessa, Virossa, Tanskassa, Latviassa, Liettuassa ja Puolassa. Menetelmä esiteltiin yli 230 pk-yritykselle, joista yli 80 yritystä osallistui varsinaiseen pilotointiin. Näistä 58 yritystä eteni syvempään kehittämistyöhön, jossa yrityksille laadittiin täysi kehityspolku eli lopullinen roadmap. Kolmen pk-yrityksen kanssa edettiin konkreettisiin tuotteiden testaus- ja kehittämistoimenpiteisiin SEAMKin asiantuntijoiden kanssa.

Pilotoinnin kokemukset osoittavat, että menetelmä soveltuu erilaisiin pk-yrityksiin ja toimintaympäristöihin. Yritysten lähtökohdat vaihtelivat, mikä korosti joustavan ja yrityslähtöisen lähestymistavan merkitystä.

Monissa yrityksissä kehittämisen ensimmäiset askeleet liittyivät digitalisaatioon, kuten markkinointiin, myyntikanaviin ja asiakkuuksien hallintaan. Tämä tarjosi konkreettisen ja nopeasti toteutettavan lähtökohdan kehittämiselle. Menetelmä voi tukea myös olemassa olevien tuotteiden jatkokehittämistä, mikä tyypillisesti olikin tilanne biopohjaisten tuotteiden kehittämisessä.

Käytännön toteutus osoitti lisäksi, että kehittäminen eteni usein vaiheittain. Tämä näkyi esimerkiksi digitaalisten työkalujen käyttöönottona, nykyisten tuotteiden tai palveluiden parantamisena sekä markkinoinnin ja asiakasviestinnän vahvistamisena. Lisäksi havaittiin, että menetelmän arvo korostuu

erityisesti silloin, kun yrityksen kehittämistarpeet liittyvät useaan osa-alueeseen samanaikaisesti. Menetelmä auttaa jäsentämään kokonaisuutta ja yhdistämään eri kehittämistoimenpiteitä yhtenäiseksi etenemispoluksi.

Mitä hyötyä pk-yrityksille ja kehittäjille?

Menetelmä tarjoaa yrityksille selkeän ja käytännönläheisen tavan edetä kehittämistyössä. Se pilkkoo kokonaisuuden hallittaviin vaiheisiin ja tukee päätöksentekoa.

Yrityksille keskeisiä hyötyjä ovat:

- selkeä ymmärrys omasta tilanteesta ja kehitystarpeista
- realistiset ja priorisoidut toimenpiteet
- pääsy asiantuntijaverkostoihin ja testausympäristöihin

Kehittäjille menetelmä tarjoaa:

- yhtenäisen ja skaalautuvan tavan tukea yrityksiä
- selkeän rakenteen kehittämistyölle
- mahdollisuuden yhdistää paikallinen ja kansainvälinen osaaminen

Kokonaisuutena menetelmä auttaa siirtymään hajanaisesta kehittämisestä selkeään ja etenevään prosessiin. Se tukee yrityksiä jäsentämään omaa tilannettaan ja tekemään perusteltuja valintoja siitä, mihin suuntaan kehittämistä kannattaa viedä.

eRural Resilience-hankkeessa kehitetty työkalu jää vapaasti yritystukiorganisaatioiden käyttöön myös hankkeen jälkeen. Voit tutustua hankkeeseen ja työkaluun tarkemmin täältä: eRural Resience

eRural Resilience (Creating resilient rural communities in BSR based on the opportunities of digital bio businesses) on Euroopan unionin osarahoittama, Interreg Baltic Sea Region -hanke.
https://interreg-baltic.eu/project/erural-resilience/**Karita Luokkanen-Rabetino**
KTT, KTM, erityisasiantuntija
SEAMK

Soila Huhtaluhta
Agrologi (yAMK), AmO, Senior Project Manager
SEAMK

Kirjoittajat työskentelevät SEAMKin Muutoskykyiset maatalous- ja energiaratkaisut -tutkimusryhmässä.